

Lunds universitet
Statsvetenskapliga institutionen

STVA21
HT08
Handledare: Sara Kalm

Den iranska nationen

Vi och de
i kärnkraftskonflikten

Fredrik Bruhn och Jim Johannesson

Abstract

Den här uppsatsens syfte är att undersöka vilken iransk identitet som skapas av landets ledning och på så sätt bidra till förståelsen av den iranska politiken. Frågeställningen är: "Hur ser den identitet ut som konstrueras av det iranska ledarskapet genom deras offentliga tal gällande kärnkraftsfrågan?". Frågan besvaras utifrån ett konstruktivistiskt perspektiv och med Laclaus och Mouffes diskursteori som metod. Analysen består av en kartläggning av ekvivalenskedjorna för Vi, "Den iranska nationen", och De Andra, "Irans Fiender".

Identiteten som konstitueras av det iranska ledarskapet är starkt positivt laddad och iraniern identifieras bl. a. som muslimsk, moralisk, fredlig, modern, ungdomlig, självständig och rättvis. Detta står i kontrast till de starkt negativt laddade egenskaper som tillskrivs Fienden och därmed utesluts ur den iranska identiteten.

Nyckelord: Iran, kärnkraft, identitet, diskursanalys, konstruktivism

Antal ord: 5

Innehållsförteckning

1	Inledning	2
1.1	Syfte och frågeställningar.....	2
1.2	Material och urval	3
1.3	Tidigare forskning.....	4
1.4	Teori och metod	5
1.4.1	Konstruktivism.....	5
1.4.2	Laclaus och Mouffes diskursteori	7
2	Historia och bakgrund	10
2.1	Politiskt system	10
2.2	Politisk historia.....	11
2.3	Från Ahmadinejads tillträde som president.....	12
2.4	Iran och kärnkraften	13
3	Analys	15
3.1	Den iranska nationen.....	15
3.1.1	Islam och monoteismen.....	15
3.1.2	Rättigheter och makt	16
3.1.3	Den moderna nationen och ungdomen.....	17
3.1.4	Vi, nationen	18
3.2	De Andra	19
3.2.1	En fråga om makt	19
3.2.2	Internationella organisationer.....	20
3.2.3	I lagens namn	21
3.2.4	Dubbelmoral.....	21
3.2.5	Religion och civilisation.....	22
4	Diskussion	24
5	Sammanfattning	27
6	Referenser	28
6.1	Litteratur.....	28
6.2	Primärmaterial.....	29

1 Inledning

2006 var ett år då den internationella debatten om Irans kärnkraftsprogram var i full gång. Redan tidigare hade USA pekat ut Iran som en av ondskans axelmakter, och när Iran meddelade att man ville bygga upp en kärnkraftskapacitet för att få energi togs detta emot med misstro av omvärlden. Man menade att Iran försökte, och fortfarande försöker, skaffa kärnvapen.

Samtidigt är den internationella extrem-islamistiska terrorismen något som USA och andra länder starkt försöker bekämpa. Det så kallade kriget mot terrorismen har främst förts i muslimska delar av världen vilket har skapat ökade motsättningar mellan västländerna och den muslimska världen.

Iran har sedan revolutionen 1979 haft som sitt mål att skapa en stat som helt bygger på islam. Det gamla sekulära systemet skulle ersättas med ett nytt religiöst. Endast två andra stater räknas som islamiska, Saudiarabien och Pakistan. Det är dock endast Iran som faktiskt leds av ett prästerskap och till skillnad från Pakistan och Saudiarabien räknas Iran inte till USA:s allierade.

1.1 Syfte och frågeställningar

Utifrån det världspolitiska läget menar vi att det är viktigt att undersöka vilken iransk identitet som skapas av landets ledning och på så sätt bidra till förståelsen av den iranska politiken. Utifrån ett konstruktivistiskt perspektiv och med Laclaus och Mouffes diskursteori som metod kommer vi att besvara följande frågeställning:

- Hur ser den identitet ut som konstrueras av det iranska ledarskapet genom deras offentliga tal gällande kärnkraftsfrågan?

För att besvara frågeställningen kommer vi att genomföra en diskursanalys där vi kartlägger ekvivalenskedjorna för Vi och De Andra inom kärnkraftsdiskursen. Vi är det som gruppen identifierar sig med, medan De Andra är det som gruppen definierar sig mot. Genom dessa kontraster framträder den iranska identiteten.

1.2 Material och urval

Materialet för vår analys kommer i huvudsak att vara president Mahmoud Ahmadinejads tal under 2006. Vi har valt Ahmadinejads tal eftersom han är stats- och regeringschef och därmed nationens främste representant. Eftersom den iranska konstitutionen ger prästerskapet en mycket framträdande position kommer vi att komplettera dessa tal med Högste ledaren ayatollah Ali Khameneis tal under samma år. Ahmadinejad och Khamenei står i den iranska politikens centrum. Den ideologi som de sprider är inte endast deras egen utan de representerar det politiska och religiösa etablissemang.

På presidentens respektive Högste ledarens hemsidor publiceras tal löpande. Efter att ha bekantat oss med de senaste årens tal valde vi att fördjupa oss i 2006 års tal då det finns relativt många tal publicerade under denna period. Detta minskar risken för att enskilda uttalanden får för stort genomslag i analysen. Efter vår första genomgång av materialet upplever vi även att dessa tals innehåll är representativt för de senaste årens uttalanden i kärnkraftsfrågan.

Vi har valt att analysera de tal som rör kärnkraftsfrågan eftersom denna fråga har fått stort utrymme, både i media, internationell politik och bland de uttalanden som Ahmadinejad och Khamenei gör. Det är med andra ord en viktig fråga både internationellt och framförallt i Iran. Med tal om kärnkraftsfrågan menar vi tal som rör Irans kärnkraftsprogram och de reaktioner som detta har framkallat internationellt.

Ahmadinejads tal finns inte i original, utan i form av sammanfattningar med rikliga citat. Då det är en officiell hemsida och det är budskapet som är det viktiga borde inte detta påverka analysen negativt. Talen är översatta till engelska vilket kan leda till att nyanser på originalspråket går förlorade. Men då det är officiella översättningar så antar vi att det vi läser står för det som man vill förmedla.

Man kan tänka sig att talen eftersom de finns på engelskspråkiga versioner av hemsidorna främst riktar sig till utlänningar och att innehållet därför är anpassat för målgruppen. Detta kan leda till att vi inte får läsa samma tal som åhörarna hör, och man vet inte heller om tal inte har publicerats. Men vi tror att vi genom dessa texter kan komma åt och belysa den övergripande bilden och fånga det budskap som utgör kärnan i det högsta ledarskapets ideologi. Analysen kommer alltså inte åt det iranska folkets upplevelse av talen utan beskriver och analyserar de idéer och budskap som talen förmedlar. Att talen är på engelska innebär nödvändigtvis inte att de är justerade för att tilltala västerlänningar. Det finns även ickefarsitalande grupper som sympatiserar med Iran.

Vi är medvetna om att vår förförståelse och bakgrund påverkar vår tolkning av materialet. Exempelvis kan det vara svårt att veta exakt vad som är retorik och vad som är allvarligt menat. Detta kan vi inte komma ifrån, men även om vi tolkar utifrån vår förförståelse bidrar vi med kunskap till den gemensamma förståelsen av identitetskonstruktion.

1.3 Tidigare forskning

Konstituerandet av identitet, nationalism och liknande är ett stort forskningsområde med ett stort antal publikationer. I våra sökningar har vi hittat två aktuella artiklar om den iranska identiteten som vi finner intressanta. Sanadjian Manuchehr visar i *Nuclear fetishism, the fear of the 'Islamic' bomb and national identity in Iran* hur kärnkraftsfrågan har förbättrat relationerna mellan den förtryckande ledningen och folket. Efterfrågan på vad som här kallas för medborgarskap övergavs för efterfrågan på kärnkraft (2008).

Homeira Moshirzadehs undersökning *Discursive Foundations of Iran's Nuclear Policy* ligger nära vår egen, men medan vi undersöker ledarskapets tal inom kärnkraftsdiskursen för att se hur de i dessa konstituerar en iransk identitet undersöker hon hur Irans identitet och dess diskurser formar landets kärnkraftspolitik.

Enligt Moshirzadeh har diskurserna om rättvisa och om självständighet rättfärdigat och legitimerat strävan efter kärnkraft både inom de politiska kretsarna och i samhället som helhet. Självständighetsdiskursen innebär att Iran har ett ärorikt förflutet men genom historien blivit offer för invasioner. De senaste 200 åren har dessutom länder som Ryssland, Storbritannien och USA gjort Iran beroende och underutvecklat. Detta har lett till en stark betoning av självständighet och utveckling i Iran. Att bygga upp en kärnkraftskapacitet ses som en nödvändighet inom denna diskurs.

Både shiaislam och den tidigare dominerande religionen zoroastrianism betonar rättvisa. Att rättvisa är viktigt för yttrar sig i utrikespolitiken genom bl.a. stöd till motståndsrörelser och kritik mot vad som ses som ett orättvist förhållande mellan första och tredje världen. Man betonar jämlikhet och kritiserar stormakter som USA för att agera orättvist. Denna diskurs har lett till att man i kärnkraftsfrågan kritiserar stormakternas dubbelmoral. Att skaffa kärnkraft har blivit en rättvisefråga.

Självständighetsdiskursen och ledningens ursprung som en revolutionär rörelse för förändring är grunden för en motståndsdiskurs där det anses att sanna iranier inte kan ge efter för utländskt inflytande och att alla som försöker lägga sig i, eller som shahen fogar sig, är fiender. Under Ahmadinejad har motståndsdiskursens inflytande på kärnkraftsfrågan ökat kraftigt (Moshirzadeh 2007).

1.4 Teori och metod

1.4.1 Konstruktivism

Vi utgår i vår analys ifrån ett i grunden konstruktivistiskt perspektiv. Detta perspektivval innebär ett ontologiskt och epistemologiskt ställningstagande. Konstruktivismen innehåller även en syn på identiteter och identitetsskapande processer som är förenlig med och bidragande till våra metodologiska överväganden. Valet av diskursanalysen som metod och identiteter och dessas utformning och betydelse som studieobjekt gör konstruktivismen till en gynnsam utgångspunkt för vår studie. Vi är intresserade av hur identiteter formas och utnyttjas samt vilka konsekvenser detta kan få politiskt sett. Givet detta intresse erbjuder det konstruktivistiska perspektivet en teoretisk grundsyn på både kunskapsteoretiska ramar, begränsningar och möjligheter liksom en verklighetsuppfattning där identitetsformandet ges en central roll. Konstruktivismen erbjuder även en syn på hur människor skapar eller konstruerar mening, kunskap, intressen och inte minst makt i förhållande till andra människor och samhället i stort.

Konstruktivismen, eller socialkonstruktivismen som den även kallas, hävdar att immateriella fenomen som identitet, kultur, intressen, språk och idéer är sociala konstruktioner vilket innebär att de formas och ges olika innebörd i samspelet mellan människor (Eriksson 2006:87). Med andra ord är man intresserad av den sociala konstruktionen av verkligheten. Grunden för denna sociala verklighet utgörs av det mänskliga medvetandet och man lägger inom konstruktivismen särskild tyngd på förhållandet mellan aktörer och deras omgivande sociala strukturer, alltså i vilken utsträckning och på vilket sätt agenter producerar strukturer och strukturer producerar agenter (Barnett, 2005:263).

I stället för att, som individualismen, hävda att aktörer föds utanför och före samhället menar konstruktivismen att individer produceras, skapas och formas av sin kulturella omgivning (Barnett, 2005:259). Detta innebär bl. a. att aktörers intressen och identiteter inte kan tas för givna eller antas vara samma i alla situationer och istället för att anta vad en identitet eller ett intresse är ställer konstruktivismen frågor om hur identiteter och intressen formas (Eriksson, 2006:88).

En följd av konstruktivismens studie av den sociala konstruktionen av verkligheten är att det inte finns någon objektiv verklighet utanför individen som väntar på att utforskas eller upptäckas utan att det istället är historiskt producerad och kulturellt bunden kunskap som möjliggör individens konstruktion av verkligheten (Ibid.). Denna syn på kunskap som kulturellt och historiskt betingad har mycket gemensamt med den diskursanalytiska teorin och denna utgör därför ett attraktivt metodval, väl förenligt med konstruktivismens epistemologiska

ställningstaganden. I grunden för det konstruktivistiska studiet av sociala konstruktioner ligger alltså en uppdelning av världen i materiella och sociala verkligheter. Sociala verkligheter såsom identiteter, språk, kulturer och normer är sociala konstruktioner. Materiella verkligheter, tex. blommor, gravitation och hav, är inte sociala konstruktioner i sig själva men den mänskliga föreställningen och uppfattningen av dessa fenomen är, genom det mänskliga medvetandet, en social konstruktion av verkligheten (Eriksson, 2006: 89).

Den sociala konstruktionen av verkligheten handlar inte bara om hur människor ser på världen utan även om hur vi ser på oss själva, definierar våra intressen och avgör vad som legitimerar och motiverar acceptabla handlingar och motiv (Barnett, 2005:259). Konstruktivister har som en följd av detta ofta intresserat sig för hur den normativa struktur som döljer sig bakom våra handlingar formar våra identiteter och intressen. Anthony Giddens har beskrivit detta fenomen i sin teori om social strukturering (Eriksson, 2005:88). Han menar att sociala normer får människor att agera på likartade sätt oavsett om de vill det eller inte och att de genom att göra detta bidrar till att återskapa den normstruktur deras handlingar vilar på (Ibid.). Det finns här alltså utrymme för maktutövning genom att utöva inflytande på individer i form av strukturer som i sin tur bidrar till att forma den individuella identiteten och förse människor med normer och värderingar. Återigen kan vi här se kopplingar till diskursanalysen och dess användande som verktyg för att nå, eller synliggöra, strukturer som påverkar människors verklighetsuppfattning och handlande. Om identiteter är socialt konstruerade genom påverkan av och interaktion med underliggande normstrukturer utgör dessa strukturer, dvs. identitets- och meningsskapande sociala mönster, ett mäktigt vapen i makthavarens hand. När vi i denna studie av makthavare i Iran intresserar oss för hur identiteter skapas är det just dessa strukturer vi är ute efter att blottlägga. Med diskursanalysen som verktyg ämnar vi exponera just dessa strukturer och blotta den diskurs som makthavarna använder sig av för att förmedla identitetsskapande värden som normer, självbilder, sanningsuppfattningar, världsbilder och tillhörigheter.

Konstruktivismen bidrar på detta vis också med en alternativ syn på makt. Teorier inom internationella relationer hävdar vanligtvis att makt innebär en stats förmåga att få en annan stat att göra vad den annars inte skulle ha gjort (Barnett, 2005:260). Enligt konstruktivismen kan makt utövas på andra sätt, nämligen genom att kunskap, fixering av mening, och konstruktionen av identiteter kan belysa och fördela belöningar och kapaciteter på olika sätt (Ibid.) ”If development is defined as per capita income then some actors, namely states, and some activities, namely industrialization, are privileged; however, if development is defined as basic needs, then other actors, namely peasants and women, gain voice, and other activities, namely small-scale agricultural initiatives and cottage industries, are visible” (Ibid.)” Makt kan alltså utövas på flera olika sätt och konstruktivismens huvudsakliga bidrag till maktanalysen handlar om insikten att makten inte nödvändigtvis behöver utövas på materiella grunder. Konstruktionen av idéer, identiteter och intressen kan utformas så att människor mister delar av sin frihet och därmed begränsas möjligheten för individer att uppfatta och röra sig i verkligheten.

1.4.2 Laclaus och Mouffes diskursteori

Vi kommer att göra en diskursanalys av talen. Vi har fastnat för Laclau och Mouffes diskursteori så som den presenteras i Marianne Winther Jørgensens och Louise Phillips *Diskursanalys som teori och metod* (1999). Vi har dock anpassat den något efter vår undersöknings behov och har valt att fokusera på vissa delar.

Diskursteorin vilar på en konstruktivistisk grund och är användbar om man har ett sådant perspektiv. Den grundläggande tanken är att ett socialt fenomen aldrig får en slutgiltig betydelse, och att det därför råder en kamp om vilken betydelse något ska ha och vilken diskurs som ska gälla. Detta är ett poststrukturellt tänkande. Poststrukturalism innebär att de olika tecknen i språket kan inte ges en slutgiltig definition. Sin betydelse får de i relation till varandra. Laclau och Mouffe menar att man ständigt försöker ställa tecken i förhållande till varandra så att det verkar som om det finns en stabil betydelse för varje tecken. Tecken kan vara både språkliga och icespråkliga. Den handling som ger ett tecken en betydelse i förhållande till andra tecken kallas för artikulation (Winther Jørgensen och Phillips 1999:34-36,38,40).

En diskurs definieras som en för tillfället gällande betydelse hos tecknen. Andra betydelser som är möjliga för de tecken som diskursen har definierat betydelsen av utestängs och bildar det diskursiva fältet. Moment är tecken som har en någorlunda väl fastställd betydelse medan element har flera betydelser. Detta är dock inte statiskt. Enligt diskursteorin är alla betydelser kontingenta, dvs att en viss betydelse alltid är möjlig men inte nödvändig. Betydelser från det diskursiva fältet kan ersätta betydelsen hos tecknen inom diskursen (Winther Jørgensen och Phillips 1999:35-38,44,67).

En diskurs är organiserad runt en nodalpunkt. Nodalpunkterna i sig är betydelselösa, det krävs andra tecken för att ge dem betydelse. Kampen mellan diskurserna om tecknens betydelse ger upphov till flytande signifikanter, tecken som olika diskurser definierar på olika sätt. Nodalpunkter som är gemensamma för två diskurser är också flytande signifikanter. Inom undersökningar av sociala rum och identiteter används andra benämningar än nodalpunkter, men eftersom de grundläggande resonemangen är de samma (Winther Jørgensen och Phillips 1999:39,63), använder vi för enkelhetens skull genomgående begreppet nodalpunkter.

Enligt diskursteorin finns det inget som är objektivt i egentlig mening, men somliga diskurser har blivit så fast etablerade att de upplevs som objektiva och tas för givna. Hela samhället ses som skapat. Även klass, grupp och identitet anses vara objektivt, och människor agerar utifrån denna objektivitet. Men då diskurser är kontingenta kan även dessa diskurser komma att förändras (Winther Jørgensen och Phillips 1999:44,45,47,48).

Artikulationer som skapar samhället, och därmed utestänger andra alternativ, och som avgör hur vi tänker och handlar, kallas för politik. Politik är dock inte detsamma som partipolitik, utan ett mycket brett begrepp som innefattar alla de handlingar som tillsammans ständigt konstituerar samhället (Winther Jørgensen och Phillips 1999:45,47).

Laclau och Mouffe menar att alla fenomen, inte bara språket, ges betydelse på detta sätt och kan förstås med diskursteoretiska begrepp. Även icke-språkliga artikuleringar som barnavdelningar på biblioteken skapar diskurser (Winther Jørgensen och Phillips 1999:46). I vår undersökning har vi valt att endast analysera tal och därmed kommer vi inte åt de icke-språkliga artikuleringarna.

Laclau och Mouffe har i sin diskursteori även en teori om identitet och gruppbyggande. Grundläggande för denna är att det finns olika positioner i en diskurs som en individ, eller ett subjekt, är placerade i. Dessa subjektspositioner, t.ex. man, dotter och läkare, har olika förväntningar på subjektets beteende knytta till sig. Samma subjekt innehar olika positioner i olika situationer. Man menar även att människor har en strävan att finna sitt sanna jag och finna sig själva. Att ha en identitet innebär att man identifierar sig med en subjektsposition (Winther Jørgensen och Phillips 1999:52-55).

Identitet är något som etableras i relation till något annat som man inte är. Genom ekvivalenskedjor knyts tecken till identiteten. Ett antal tecken kommer därmed att representera individen. Identiteten är både något som man antar, tilldelas och förhandlar om, vilket gör identiteter till föränderliga fenomen. Ett subjekt har inte endast en identitet, utan flera beroende på vilka olika diskurser som subjektet ingår i. Det är alltid möjligt för ett subjekt att identifiera sig som olika saker i en och samma situation, t.ex. som kvinna, arbetare och kristen när man ska rösta på ett parti (Winther Jørgensen och Phillips 1999:53-56).

I en gruppbyggingsprocess etableras ekvivalenskedjor som reducerar antalet möjliga identiteter till ett mindre antal. Skillnader inom gruppen ignoreras och döljs av kategoriseringen. Gruppen identifierar sig i förhållande till Den Andre, som ges egenskaper som gruppen själv inte anser sig ha. Det sker en uppdelning i Oss själva och De andra. När grupper bildas utesluts andra möjliga gruppindelningar. I dessa processer är representation viktigt. Enligt diskursteorin skapas en grupp samtidigt som någon blir dess representant. Det finns inga ursprungliga grupper som kan utse sina representanter. En grupp konstitueras först när någon för en grupps talan, eller talar om eller till en grupp (Winther Jørgensen och Phillips 1999:56-59, 63-64).

Representation och konstituerandet av grupper är kopplat till kampen om hur samhället ska förstås. Den dominerande synen på samhället och vilka grupper detta anses bestå av har ett avgörande inflytande på hur vi handlar. Också perspektiv som *marxismen* ("*traditionell klasskamp*") och feminismen ger sina versioner av vilka grupper ett samhälle är indelat i (Winther Jørgensen och Phillips 1999:58).

Laclau och Mouffe har ingen egen färdig metod för hur man använder diskursteorin, men Marianne Winther Jørgensen och Louise Phillips föreslår att analysen bör fokusera på att undersöka vilken betydelse nodalpunkterna ges genom en kartläggning av de ekvivalenskedjor som ger nodalpunkten innehåll. Artikulationer ger element betydelse och utestänger möjliga betydelser. Man kan även se hur artikuleringar reproducerar diskurser eller förändrar dem genom att ge moment nya betydelser. Vid analys av identiteter menar de att man även behöver studera kampen om hur grupper ska delas in och vilken betydelse som gruppens

nodalpunkter ges. Representation är därmed också viktigt (Winther Jørgensen och Phillips 1999:40,59,62-63).

Vi kommer att följa dessa råd och fokusera på att kartlägga den ekvivalenskedja som utgår ifrån nodalpunkten Den iranska nationen. Vi kommer också att kartlägga ekvivalenskedjan för fienden, för att få en indikation på vad Den iranska nationen inte är.

Diskursteorins betoning av kamp mellan diskurser kommer inte att komma till uttryck i detta upplägg eftersom vi endast analyserar en identitet eller diskurs. Vi är dock medvetna om att den identitet som vi kommer att finna endast är en av många möjliga.

2 Historia och bakgrund

2.1 Politiskt system

Den Islamiska republiken Irans politiska system återfinns i författningen från 1979. Enligt denna är Iran en islamisk republik och islams lagar, sharia, utgör också landets lagar enligt den jafaritiska rättsskolan inom shiaislam. Landets Högste Ledare är den religiösa ledaren och främste uttolkaren av lagen samt ställföreträdaren för den tolfte, dolde imamen (Holmén 2008). Utöver uppdelningen i verkställande, lagstiftande och dömande grenar av makten innehåller författningen även en rad unika institutioner och organ som påverkar maktfördelningen inom det politiska systemet (Mandaville, 2006:188). De flesta av dessa institutioner befolkas av prästerskapet och den viktigaste utgörs av den Högste Ledaren (Ibid.). Denne har till uppgift dels att överse den islamiska republikens generella politik men utövar dessutom direkt makt över landets militära styrkor, polis- och säkerhetsväsende, media- och informationsapparat samt utser domstolarnas överhuvud (Ibid.). Republiken har visserligen en president med makt att utse ministrar men i stort sett tillhör alla de befogenheter som traditionellt tillskrivs den verkställande makten den Högste Ledaren (Ibid.).

Ytterligare ett instrument under den Högste Ledarens kontroll utgörs av Väktarrådet som har som uppgift är att övervaka parlamentet och se till att all lagstiftning är förenlig med sharia samt att granska alla parlamentskandidater, presidenten och expertrådet (Mandaville, 2006:189). Hälften av väktarrådets medlemmar väljs av Högste Ledaren och hälften föreslås av domarkåren för att sedan godkännas av parlamentet (Ibid.). Skulle oenighet uppstå mellan väktarrådet och parlamentet hamnar ärendet hos Medlarrådet, vars medlemmar utses av Högste Ledaren, och vars uppgift dels är att lösa dessa dispyter och dels att ge Högste Ledaren råd i av honom valda frågor (Ibid.).

Slutligen har vi Expertrådet vars medlemmar väljs i allmänna val vart åttonde år och har till uppgift att välja den Högste Ledaren (på livstid) och som även har makt att avsätta denne (vilket ännu aldrig har inträffat) (Ibid.).

Presidenten och parlamentsledamöterna väljs i allmänna val vart fjärde år och det är värt att notera att även om en överväldigande del av makten genom det politiska systemet ligger hos den Högste Ledaren så har Iran haft en stark förmåga att hålla regelbundna val och att respektera resultaten av dessa även då de inte varit gynnsamma för den Högste Ledaren (Ibid.). Det är även värt att poängtera att det i Iran inte är förbjudet att vara medlem i fler än en av de ovan nämnda institutionerna samtidigt (Ibid.).

2.2 Politisk historia

Irans nuvarande politiska system är framförallt ett resultat av den islamiska revolutionen som ägde rum 1979. För att förstå detta system behövs en närmare titt på den historia som ligger bakom och de händelser som format den politiska utvecklingen i landet både innan och efter de dramatiska händelserna -79.

Efter att Reza Shah Pahlavi tagit över makten i Iran efter första världskriget och inlett en sekulariseringsprocess likt den som Atatürk inlett i Turkiet lämnade han 1941 över makten till sin son Muhammad Reza (Mir-Hosseini, Tapper, 2006:13). Muhammed Reza närmade sig under kalla krigets begynnelse väst genom att ge västmakterna privilegierad tillgång till landets oljetillgångar vilket i sin tur gav upphov till en stark politisk opposition främst i form av Mohammad Mosaddeqs rörelse Nationella Fronten (Mandaville, 2007:181). Mosaddeq blev premiärminister 1951 och nationaliserade då den iranska oljan samt inledde en rad liberala reformer som bl. a. gav kvinnor politiska rättigheter men miste då stödet från prästerskapet och tvingades tillslut avsäga sig premiärministerposten efter en CIA-stödd kupp 1953 (Ibid.). Muhammad Reza återtog nu makten men misslyckades med att tillfredsställa både de religiösa och sekulära sociala krafterna i landet (Ibid.). Framförallt det ökade beroendet av väst och i synnerhet USA ledde till ökad kritik från ett flertal håll och inte minst från det mäktiga prästerskapet personifierat av Rudollah Khomeini (Ibid.). Khomeinis offentliga kritik av Shahens styre ledde dels till en kraftig mobilisering av regeringsfientliga krafter som slutligen slogs ner med våld -63 och dels till att Khomeini själv landsförvisades och bosatte sig först i Turkiet och sedan i den Irakiska Shiamuslimska universitetsstaden Najaf (Mandaville, 2007:182). Under resten av 60- och 70-talet förvandlade Shahen Iran till en polisstat som främst vilade på folkets fruktan inför den hemliga säkerhetspolisen (SAVAK) vilket ledde till ökade socioekonomiska klyftor mellan den politiska eliten och folket samt ett växande hat från folkets sida gentemot Shahen (Ibid.).

Missnöjet med Shahens regim växte kraftigt under 70-talet och resulterade tillslut i öppna gatudemonstrationer bestående av en blandning av studenter, religiösa ledare och handelsmän, förenade på olika grunder av missnöjet gentemot Shahen (Mandaville, 2006:185). Efter att man i september -78 infört undantagstillstånd och flera hundra personer dödats i ett försök att kuva protesterna ökade motståndsrörelsens kraft ytterligare delvis beroende på att Khomeini nu flyttat till Frankrike där han fritt kunde sprida sitt budskap genom den fria pressen och öka sitt inflytande över de rasande massorna i Iran (Ibid.). Den gryende revolutionen nådde sin klimax när en folksamling på över två miljoner människor, bestående av islamister, kommunister, sekulära modernister, studenter, arbetare, och handelsmän, samlades för att protestera i december -78 (Ibid.). Följande månad flydde Shahen landet och den förste februari 1979 återvände Ayatolla Khomeini triumferande till Teheran (Ibid.). De olika politiska delarna av motståndsrörelsen insåg dock snart att de hade väldigt olika och oförenliga visioner om hur den nya politiska ordningen skulle se ut (Ibid.). Khomeini var den nya ordningens obestridliga ledare och han och hans anhängare

rensade snart ut alla faktiska och potentiella hot mot de egna åsikterna samt la under -79 grunden till den konstitution som definierar ramarna för den nya staten, den Islamiska Republiken av Iran (Mandaville, 2006:187).

Dammet från revolutionen hade knappt hunnit lägga sig förrän grannlandet Irak tog chansen och invaderade Iran i hopp om att finna sin motståndare oförberedd och upptagen med interna bryderier (Ibid.). Kriget med Irak som varade i åtta år (1980-88) gav dock Khomeini en möjlighet att ena landet bakom den nya ordningen, skapa nära en hel generation martyrer för revolutionen och distrahera uppmärksamheten från inrikespolitiska bekymmer (Mandaville, 2006: 187-190).

När Khomeini dog -89 var Iran ett tämligen stängt samhälle och kritiken växte från flera håll. Den förre presidenten Ali Khomeini kom att utses till ny högste ledare och parlamentarikern Ali Akbar Hashemi Rafasjani valdes till president (Ibid.). Rafasjanis presidenttid (1989-97) kom att innebära en del maktförändringar inom den existerande ordningen och en försiktigt ökad öppenhet men det var först i och med valet av Mohammad Khatami som president -97 som det politiska landskapet verkligen kom att förändras (Ibid.). Khatami kom att förkroppsliga en hel generations förhoppningar om liberalisering i Iran (Mandaville, 2006:192). Även om Khatami lyckades genomföra en del reformer var han hela tiden strängt kontrollerad och begränsad av det politiska systemet och detta gjorde att han av många kom att ses som en besvikelse när hans presidenttid kom till ända 2005 (Mandaville, 2006:192-196). Under hans tid som president växte dock en stark reformrörelse fram som skördade stora framgångar framförallt i parlamentet där år 2000 knappt tre fjärdedelar av platserna besatts av kandidater tillhörande det reformistiska partiet (Ibid.). Efter att Khatami ställt upp i presidentvalet 2001 och vunnit en ännu större seger än första gången och det reformvänliga parlamentet försökt utöka presidentens makt gentemot väktarrådet slog den konservativa makten dock tillbaka genom att systematiskt kringskära pressfriheten och ogiltigförklara reformisternas kandidater inför 2004 års parlamentsval (Mandaville, 2006:194). Slutet på reformrörelsen sågs 2005 då den hårdföre Mahmoud Ahmadinejad vann presidentvalet och alla politiska instanser var tillbaka under prästerskapets kontroll (Ibid.).

2.3 Från Ahmadinejads tillträde som president

Irans nuvarande president Mahmoud Ahmadinejad blev vald 2005. Tidigare var han borgmästare i Teheran. Han är en fundamentalist som står prästerskapet nära, även om han är den förste presidenten som själv inte är religiöst skolad. Valet hade flera brister. Många kandidater diskvalificerades av Väktarrådet (DN 2005-06-25).

Iran är också det land i Mellanöstern som har fängslat flest journalister. I samband med valet stängdes två tidningar som hade rapporterat om valfusk i första valomgången.

Trots stora oljeinkomster har Iran en fattig befolkning. Arbetslöshet (särskilt bland unga), missbruk och andra sociala problem har blivit mycket allvarliga. President Khatami lyckades varken få igenom sina reformer eller lösa de sociala problemen, istället ökade inkomst-skillnaderna. Ahmadinejad vann valet på grund av att han framställde sig som en enkel man och riktade sig till de sämst ställda. Valdeltagandet var ca 60 % och Ahmadinejad fick ca 60 % av dessa röster, medan motkandidaten Rafsanjani fick knappt 35 % (DN 2005-06-28).

Nästa presidentval äger rum 2009 och Ahmadinejad har stöd av Khamenei för en andra period. Han har själv inte offentligt ställt upp i valet ännu (DN 2008-09-07).

Ahmadienjads popularitet har minskat på grund av den allt sämre ekonomin och den höga inflationen som drabbar hans fattiga väljare allra hårdast. Hans konfliktinriktade agerande i kärnkraftsfrågan anses också försämra Irans position och i onödan isolera och utsätta landet för sanktionshot (DN 2007-03-12). Irans ekonomi befinner sig i en mycket svag position, vilket till stor del beror på att bensinpriset är subventionerat av staten till 60 öre per liter. Detta har lett till en överkonsumtion av bensin, vilket Iran måste importera trots sin stora oljeproduktion. Skillnaden mellan import och export minskar stadigt och ett lägre oljepris skulle vara mycket skadligt. Statens utgifter fortsätter att öka på grund av de subventioner som Ahmadinejad utlovade i sin valkampanj (DN 2007-03-15).

Ahadinejad har gjort sig känd för uttalanden där han kallar Förintelsen för en myt. I december 2006 anordnades en konferens i Iran där deltagarna diskuterar frågor som ställts av presidenten (DN 2006-12-11). Bland deltagarna fanns flera kända revisionister och en tidigare Ku Klux Klan-ledare. Fem ortodoxa rabbiner som motsätter sig Israels grundande och menar att Förintelsen inte bör användas för att legitimera orättfärdiga handlingar riktade mot palestinierna deltog också (DN 2006-12-12).

Ahadinejad vill också att staten Israel utplånas (DN 2006-12-11). Ända sedan revolutionen har Iran haft en mycket Israel-fientlig retorik. Däremot har man inte haft något emot judendom som religion. Khomeini betonade att man måste skilja mellan judar och sionister. Iran är efter Israel det land i Mellanöstern med störst judisk befolkning, vid millennieskiftet ca 30 000 personer. Judar och kristna är att betrakta som Bokens folk och bör behandlas väl. Religiösa minoriteter har i Iran parlamentsplatser i proportion till gruppens andel av befolkningen. De omfattas liksom muslimer av värnplikten. De får delvis ha egna lagar baserade på sina religioner. Judar har t.ex. egna skilsmässolagar, och kraven på att män och kvinnor hålls åtskilda är inte alls så starka för judar som för muslimer (Wright 2000:207-209).

2.4 Iran och kärnkraften

Iran anklagas av Västländerna för att försöka tillverka kärnvapen, medan Iran hävdar att de vill kunna skaffa kärnkraft för elproduktion. Enligt IAEA

(International Atomic Energy Agency) är det troligt att Iran om de vill skulle kunna producera kärnvapen någon gång mellan 2010-2015 (DN 2007-05-24). I sitt installationstal lovade han att kämpa för att förstöra alla massförstörelsevapen, samtidigt som bearbetningen av uran återupptogs. Khamenei menade vid presidentinstallationen att det är Irans rättighet att sträva efter kärnkraft. Västmakterna och Iran hade då under två år samtalat om kärnkraftsfrågan (DN 2005-08-03).

Irans atomprogram har med vissa avbrott pågått ända sedan USA-stödde shah Mohammad Reza Pahlavi styrde landet på 1960-talet och detta väckte då inga invändningar i omvärlden (DN 2006-09-28). USA:s regering uppmanade på 60- och 70-talen shahen att utveckla ett kärnkraftsprogram med exakt samma ekonomiska resonemang som iranierna använder idag (Howard, 2004:99). Med den Islamiska revolutionen 1979 och Khomeinis maktövertagande bröts Irans kontakter med USA och det är i detta ljus dagens energikonflikt måste ses (DN, 2006-09-28). FN:s atomenergiorgan IAEA slog år 2003 fast att Iran återupptagit ett nukleärt program och under 18 år utfört dolda försök med urananrikning (Ibid.). Detta efter att två hemliga kärnkraftsanläggningar upptäckts på amerikanska satellitbilder och därefter förts upp på IAEA:s dagordning (Howard, 2004:99).

Under 2006 gav de fem permanenta medlemmarna i FN:s säkerhetsråd samt Tyskland Iran en tidsfrist för att avbryta anrikningen av uran (DN-2006-09-28). Det avtal som regimen i Teheran skulle ta ställning till innebar ett stopp av utvidgningen av urananrikningskapaciteten i Iran samtidigt som västländerna skulle lätta på sanktionerna mot landet (DN 2008-08-04). Avtalet godtogs inte av den iranska regimen som har fortsatt att hävda sin rätt till kärnkraft och understryker programmets fredliga intentioner (DN, 2008-09-27). Iran har också full rätt att anrika uran för fredlig kärnkraftsproduktion, anrikningen strider inte mot internationell rätt eller mot det internationella icke-spridningsavtal för kärnvapen som Iran ratificerat (DN, 2006-04-12).

3 Analys

3.1 Den iranska nationen

För att komma åt och blottlägga den diskurs som förmedlas i presidentens och den högste ledarens tal krävs en kartläggning och rekonstruktion av de termer som används för att definiera den iranska identiteten. Detta görs genom skapandet av ekvivalenskedjor. Den första ekvivalenskedjan visar hur man i talen konstruerar ett Vi, en bild eller uppfattning om iraniern och vad det innebär att tillhöra just gruppen iranier, som kontrasteras av De Andra. Viet i Ahmadinejads och Khameinis tal rörande kärnkraftsfrågan under 2006 benämns i första hand med termen *Den iranska nationen*. Denna term utgör alltså nodalpunkten i ekvivalenskedjan. Runt nodalpunkten rör sig en rad andra termer som definieras och fyller den med mening. Det är dessa termer som måste blottas och undersökas för att frågan om hur den iranska identiteten konstrueras i talen ska kunna besvaras. Nodalpunkten, Den iranska nationen, utgör alltså navet, kärnan som tillsammans med kringliggande termer definieras och ger uttryck för Viet som in sin tur konstituerar och ringar in den iranska identiteten. De definierande termerna överlappar, påverkar och konstruerar till stor grad varandra. Det finns dock ett antal huvudämnen eller linjer som är genomgående och som på ett förtjänstfullt sätt kan användas för att strukturera innehållet och bena ut de drag och strömningar som utgör diskursens kärna.

3.1.1 Islam och monoteismen

En stor och viktig del av innehållet i termen Den iranska nationen har att göra med religionen. Termerna Islam och monoteism är ofta förekommande och både Khameini och Ahmadinejad understryker att den iranska nationen är monoteistisk och muslimsk. Dessa termer förekommer ofta i samband med termer som rättvisa, stabilitet och fred och används på så sätt som ett rättfärdigande av det iranska samhället och sättet att leva. Ahmadinejad säger tex. att "the Iranian nation is pioneer of monotheism and justice" (Ahmadinejad, 2006-09-30). Det betonas också ofta att det är det iranska folket som valt den monoteistiska vägen och att detta medför en rättfärdighet och moral som kommer att föra nationen framåt och leda till framgång och välstånd. "Today the world need a model society for states

to emulate and Iran will be this model, setting the example of a pure Islamic way of life” (Ahmadinejad, 2006-06-03).

Den iranska monoteismen framhävs inte bara genom det faktum att den egna nationen valt denna väg utan även genom att påpeka hur andra nationer inte gjort detta. Genom att koppla samman rättvisa, fred och andra starkt positivt värdeladdade ord med religionen kan man på detta sätt också beskylla andra nationer för att moraliskt sett ha valt fel väg. Man skapar här alltså en slutledning eller associationskedja där Iran och iranskhet kopplas samman med Islam och monoteism som i sin tur medför fred, rättvisa och framgång. Följden blir naturligtvis att de länder som inte valt den monoteistiska (Iranska) vägen inte heller äger de positiva egenskaper detta medför. På detta sätt kontrasteras Vi från De Andra inte bara rent deskriptivt genom att peka på andra länders brist på religiositet utan även normativt utifrån de moraliska egenskaper den monoteistiska tron medför. Ahmadinejad understryker under ett tal i maj rörande det iranska kärnvapenprogrammets intentioner att ”The Islamic Republic of Iran wants peace and calm based on monotheism, justice and human dignity worldwide (Ahmadinejad, 2006-05-05)”. Som contrast till dessa positivt laddade termer vänder sig presidenten i ett annat tal senare under året direkt till de han kallar ”bullying powers” och säger att ”We advise you to try friendship with nations, we advise you to return to the path of God, worship, justice and friendship with nations (Ahmadinejad 2006-10-19)”.

Genom att sammankoppla termen Den iranska nationen med religiositeten i form av islam och monoteism tillskriver man alltså denna term ett antal betydelser och innebörder. Den första handlar om själva religiositeten i sig, att vara religiös, tro på en gud och utföra de handlingar som förknippas med detta och den andra rör de normativa egenskaper och attityder som läggs in i definitionen av religiositeten. Vi kan genom artikulationerna ovan också ana ytterligare en egenskap som tillskrivs den iranska nationen, nämligen altruismen eller omvärldsoran. Man bryr sig om och oroar sig för inte bara den egna nationen och det egna folket utan för hela världen och, som vi ska se så småningom, hela mänskligheten.

3.1.2 Rättigheter och makt

En annan term som används i talen och som bidrar till att definiera nodalpunkten rör nationens rättigheter. I stort sett alla tal under året används termen rättigheter för att rättfärdiga det iranska kärnkraftsprogrammet. Rättigheternas karaktär varierar en del mellan olika tal och man använder ofta termer som; absoluta, juridiska, legitima, naturliga och okränkbara rättigheter. Det uppenbara syftet med dessa artikulationer är naturligtvis att hävda nationens rätt till den egna politiken, alltså självständighet eller suveränitet, men även frihet från utomstående inblandning. Detta syfte manifesteras klart och tydligt i Ahmadinejads tal den 30:e september där det understryks att ”/.../ the Iranian nation is determined to gain it’s right to nuclear technology and no one is authorized to deprive Iranians of such a

legal and inalienable right (Ahmadinejad, 2006-09-30)". Självständighetsanspråken betonas också genom att poängtera att det är Iran som nation som enhälligt och samlat kräver dessa rättigheter: "The Iranian nation [is] unanimously and vigorously announcing that peaceful nuclear energy is its inalienable right (Ahmadinejad, 2006-08-28)".

Betoningen av nationens rättigheter medför dock även en djupare känsla av samhörighet, enighet och inte minst makt. Med rättigheter följer makt och den som äger rättigheter äger även rätt att implementera dessa. Både Ahmadinejad och Khomeini använder sig av detta språkbruk för att betona den iranska nationens maktanspråk och vidgar dessa genom att lyfta fram olika slags rättigheter. Användandet av termer som absolut och naturlig implicerar en i någon grad given, konstitutiv rättighet inneboende i nationens väsen eller existens. En rättighet av detta slag legitimerar i sin tur väldigt starka maktanspråk och en maktutövning som, vilket varken presidenten eller högste ledaren är sena att poängtera, i stor grad är att betraktas som okränkbar, legitim och rättfärdig. "Today, the Iranian nation at large – the old and insignificant, residents or expatriates, young or old – unite in asserting the absolute right of the Iranian nation to access nuclear technology"(Ahmadinejad, 2006-06-03). Det betonas också att dessa rättigheter aldrig kan förhandlas, förbises eller berövas. Ahmadinejad försvarar landets rätt till kärnkraft och slår fast att "Iran will neither overlook its legal right nor allow the enemies to deprive it of such a right (Ahmadinejad, 2006-01-05)".

I definitionen av Den iranska nationen ingår alltså en mängd rättighetsanspråk. Rättigheterna syftar explicit på rätten till kärnkraft men medför också en självständighetskänsla och suveränitet som går långt utöver detta explicita sammanhang. Hänvisningen till naturliga och absoluta rättigheter ger även upphov till legitim och okränkbar maktutövning. Att ha makt innebär i sin tur självständighet och autonomi vilket på många sätt utgör en viktig och grundläggande del i bygget av en framgångsrik, attraktiv och övertygande identitetskänsla.

3.1.3 Den moderna nationen och ungdomen

Något som ofta framhävs i talen är nationens moderna och civiliserade natur. Ahmadinejad betonar i tal under hela året hur nationen ständigt strävar efter kulturell och teknologisk utveckling, hur man förespråkar förnuft och logik samt ser sig som en företrädare för det fredliga och civiliserade samtalet. I ett tal i april rörande Irans fortsatta förbindelser med IAEA påpekar Ahmadinejad att "The Iranian nation only yields to strong logic, favors the establishment of justice for the entire mankind, is not after oppressing any other nations, and never bows to bullying of any power (Ahmadinejad, 2006-04-28a)". Han fortsätter i samma tal med att understryka att "The Iranian nation is highly civilized and has a very rich culture/.../" och betonar att regeringens huvuduppgift är "the establishment of an advanced, powerful Islamic society that would serve as an ideal model for the entire mankind (Ibid.)". På detta sätt skapas en känsla av modernitet och

framåtanda som ofta sätts i relation till andra länders mindre civiliserade natur. Ahmadinejad vänder sig i ett tal i juni direkt till västmakterna och kritiserar dessa för hot om ekonomiska sanktioner gentemot Iran, han frågar retoriskt: ”Whom are you talking with? How long do you intend to talk and collaborate with the world in this way? (Ahmadinejad, 2006-06-03)”. Han fortsätter med att uppmana väst att förändra sin attityd och stenålderspolitik eftersom dagens nationer har mognat (Ibid.). Även Khomeini ger uttryck för denna framåtsträvan och modernism. Han talar i februari om den iranska nationen och försäkrar att ”We will capture the peaks of honor and glory one by one, not through war and bloodshed but through patience, perseverance, prudence and firm intention, just as we have advanced and captured many such peaks so far (Khomeini, 2006-02-07)”.

Moderniteten understryks också genom betoningen av den iranska ungdomens styrka, storlek och betydelse. Genom att framhålla den unga delen av befolkningens betydelse för nationen når man för det första denna stora grupp och inkorporerar dem i den nationella identiteten samt skapar för det andra en känsla av ungdomlig styrka och nytänkande som förstärker moderniteten. Framhållandet av ungdomen beror säkert på att Iran har en mycket ung befolkning. Mellan 1979 och 1986 ökade befolkningen från trettiofyra till femtio miljoner till följd av en sänkning av giftasåldern (Wright 2000:162). Det finns i talen även en stark betoning på utbildning och vetenskap som källan till och drivkraften i den moderna, ungdomliga nationens framåtsträvan.

3.1.4 Vi, nationen

Nodalpunkten, Den iranska nationen, definieras alltså och fylls med mening genom de kringliggande termerna. På detta sätt skapas ett Vi, en känsla av tillhörighet, en identitet fylld med konstruerade meningar, egenskaper, känslor, attityder och idéer. Som vi sett ovan definierar en rad olika värdeladdade termer nodalpunkten, alltså termen Den iranska nationen. Men denna term har även en viss betydelse i sig själv. När Ahmadinejad och Khomeini använder termen Nation förmedlar de en känsla av samhörighet, enighet och självständighet. En nation är i sig en grupp och till skillnad från tex. termerna regering och stat förmedlar inte nationen känslan av en elit eller ett styre. Nationen är folket och folket är tillsammans nationen.

Vi har även sett hur de termer som definierar nodalpunkten medför normativa egenskaper och värderingar. ”The Iranian nation is a peace-loving and noble nation and defends the dignity and prestige of mankind” (Ahmadinejad, 2006-08-28). Nationen tillskrivs en normativ position, en moralisk attityd som riktas mot hela världen och mänskligheten. Denna moraliska attityd tar sig uttryck i en slags altruism som medför att man ser sig som en del av sin omvärld vars välstånd i allra högsta grad angår nationen liksom nationen i lika hög grad angår världen, inte sällan som en modell, ett rättesnöre, för hur det goda samhället skall byggas.

3.2 De Andra

Den andra ekvivalenskedja som vi har kartlagt är den för De Andra, det som iranierna inte är. Inom den iranska kärnkraftsdiskursen är De Andra tydligt de länder som motarbetar Irans kärnkraftsambitioner. I talen anges dessa som bl.a. Väst, USA och Europa, men också benämningar vars betydelse är underförstådd, t.ex. Fienden, Certain Powers och Bullying Powers, är mycket vanligt förekommande i talen. Element som dessa är utgångspunkter i vår kartläggning av ekvivalenskedjan för Den Andre. Nodalpunkten för De Andra ser vi som Fienden, eftersom alla De Andra är fiender och på så sätt har en relation till detta tecken.

3.2.1 En fråga om makt

Dessa fiender ges i artikulationerna en stor mängd negativa egenskaper. Bullying, som på svenska motsvarar översitteri, tyranni, mobbning, tvång under hot m.m. förekommer i en strid ström. I talet *Global arrogant powers against progress for Iran* framhäver Ahmadinejad fiendens våldsamma sida. Enligt honom har globala arroganta makter orsakat mänskligheten mycket lidande genom aggressioner, krig, folkmord, diskriminering och korruption. Han hävdar att "The problem is that American leaders think all problems can be solved with the use of force and by maintaining weapons arsenals" (2006-08-31A).

I diskursen ses fienden som mäktig. Exempelvis refererar Ahmadinejad till dem som starkt beväpnade supermakter (2006-03-27A, 2006-01-13) och som "big powers" (2006-09-28). Även benämningen hegemoniska makter förekommer (Ahmadinejad 2006-08-28, 2006-04-12, Khamenei 2006-02-27). Vi kan dock se att andra möjligheter inte är utestängda, fiendens maktresurser är fortfarande ett element i diskursen. Khamenei menar att Västs hot saknar substans och effekt:

"Hegemonic powers have limited resources at their disposal, and bullying and threats are the major tools frequently used by arrogant and domineering powers in advancing their goals and objectives. If Islamic governments and Third World countries and other nations realize the worth of their power, such tools will no longer be effective. The Iranian nation has realized the worth of its power and capabilities." (Khamenei 2006-02-07).

Ahmadinejad hävdar också att Iran inte påverkas av pressen från fienden och deras hot, utan kommer att försvara sina absoluta rättigheter (2006-04-28, 2006-06-21).

En annan egenskap som De Andra tillskrivs är missunnsamhet. Enligt Ahmadinejad missunnar fienden Iran framgång, utveckling och välstånd. Fienden vill se Iran i fortsatt efterblivenhet (2006-03-27B). Artikulationer som denna är

mycket vanliga och förekommer under hela året (t.ex. Ahmadinejad 2006-02-02, 2006-05-05, 2006-08-28, 2006-12-21, Khamenei 2006-02-07).

Fiendens missunnsamhet är i diskursen nära kopplad till maktfrågor. Khamenei anger deras skäl:

“The reason is that scientific progress is the secret of economic, political and military power and high morale of any nation. The scientific campaign which was launched in our country many years ago has so far yielded remarkable results, but they intend to bring our scientific campaign to a halt.” (Khamenei 2006-02-27).

Ahmadinejad menar att Iran motarbetas av ren girighet: "When fossil energy is used up in the world, they will start to sell their own nuclear energy at enormous prices to other nations and also impose pressure to maintain their own dominance on the world" (2006-01-13). I Kuala Lumpur sa Ahmadinejad att vissa länders enda intresse är att skaffa monopol över värdefulla resurser, däribland kunskap och forskning (2006-03-02A), vilket senare kopplas till kolonialism: "Certain colonial states have monopolized nuclear energy and try to impose their own demands on other states...they do not want other nations to achieve progress" (2006-11-15).

I ett tal utanför kärnkraftsdiskursen kallat *Improper distribution of wealth major challenge of today's world* karakteriserar Ahmadinejad kolonialmakterna som ett antal hegemoniska makter vars obegränsade makthunger är orsaken till världens lidande och mänsklighetens samtliga problem. De fördärvar länders tillvaro och försöker stjäla andra länders tillgångar och upprätthåller sin hegemoni genom krig och massakrer. Endast monoteism och rättvisa kan lösa dessa problem (2006-02-23).

3.2.2 Internationella organisationer

Även internationella organisationer anses tillhöra De Andra. Khamenei hävdar i ett tal att USA och Västländerna utövar ett enormt inflytande över de internationella organisationerna, vilket kraftigt försämrar dessa organisationers anseende (2006-02-07). Ahmadinejad anser att Västmakterna gömmer sina fula och avskyvärda ansikten bakom IAEA och Säkerhetsrådet och tror att detta ska dölja deras fulhet (2006-02-11).

I andra artikulationer vacklar han dock på denna ståndpunkt. Senare under våren hävdar han att "The Security Council should act in accordance with international law, rules and regulations and commitments and prove whether it exists to defend the security of countries or has become as a tool in the hands of certain big powers." (Ahmadinejad 2006-04-28c). Några dagar senare säger han att IAEA och FN står inför ett historiskt test där de måste bevisa att de verkligen vill följa internationella lagar och garantera mänskliga rättigheter. Han uttrycker också förhoppningar om att hans antagande att några omättligen krafter använder internationella organisationer instrumentellt inte stämmer in på IAEA, och att organisationen ska ta ett passande beslut (Ahmadinejad 2006-03-06).

I mitten av augusti har han dock bestämt sig om Säkerhetsrådet, och gör elementet till ett moment: "Unfortunately, countries such as the US and Britain are constantly threatening our nation through the United Nations Security Council (UNSC), which has become an instrument in their hands. Thus they put to question the reputation of the UN Security Council." (Ahmadinejad 2006-08-15).

I sitt tal inför FN:s Generalförsamling framhöll han att det är ett allvarligt problem att vissa länder missbrukar Säkerhetsrådet för hot och tvång, liksom att vissa permanenta medlemmar redan innan rådssammanträdena kan berätta att säkerhetsrådet fördömer länders handlingar (Ahmadinejad 2006-09-19).

3.2.3 I lagens namn

I diskursen ses också fienden som internationella lagstiftare. Ickespridningsavtalet för kärnvapen är skrivet av Västländerna, säger Khamenei (2006-02-07). Men detta ger dem inte rätt att försöka hindra Iran, menar Ahmadinejad: "We have a legal right, based on the laws written by they themselves, and we would proceed based on those laws" (2006-04-11). Han hävdar att Iran är mycket öppet och låter sina anläggningar övervakas medan "they intend to question our interests by imposing their own tyrannical legal system upon the world, but in response, we dismiss their discriminatory and oppressive system" (Ahmadinejad 2006-05-29).

Ofta definieras Västs agerande som olagligt, och även internationella organisationer är genom sin koppling till Västländerna olagliga. I talet *Enemies try to hinder Iran's access to nuclear energy* hävdar Ahmadinejad att internationella organ som IAEA och Säkerhetsrådet inte respekteras och att Ickespridningsavtalet har nedsvärtats av Västländerna, särskilt av USA (2006-02-11).

Med hänvisning till USA:s, Storbritanniens och Frankrikes inflytande i säkerhetsrådet hävdar presidenten att det finns två eller tre länder som, mot alla internationella lagar, anser att andra länder måste söka tillstånd hos dem för att få utvecklas. Men om lagarna följs samarbetar Iran med vem som helst (Ahmadinejad 2006-05-05).

Enligt vår uppfattning är detta kärnan i Ahmadinejads resonemang: "The Security Council should act in accordance with international law, rules and regulations and commitments and prove whether it exists to defend the security of countries or has become as a tool in the hands of certain big powers." (Ahmadinejad 2006-04-28c).

3.2.4 Dubbelmoral

I sitt tal till Generalförsamlingen ifrågasätter Ahmadinejad riktigheten i säkerhetsrådets agerande och anklagar De Andra för dubbelmoral:

"The Islamic Republic of Iran is a member of the IAEA and is committed to the NPT. All our nuclear activities are transparent, peaceful and under the watchful eyes of IAEA inspectors. Why then are there objections to our

legally recognized rights? Which governments object to these rights?
Governments that themselves benefit from nuclear energy and the fuel cycle.
Some of them have abused nuclear technology for non-peaceful ends
including the production of nuclear bombs, and some even have a bleak
record of using them against humanity.” (Ahmadinejad 2006-09-19).¹

Detta är något som Ahmadinejad tar upp under hela året. Exempelvis menar han att Västländerna borde utsättas för restriktioner: "Iranian nation has never ignored provisions of Non-Proliferation Treaty (NPT), but, they themselves have both deviated from NPT and used weapons of mass destruction. So, if there should be restrictions, they should be subject to it." (Ahmadinejad 2006-08-31B). Han menar också att länder som själva bygger kärnvapen inte kan ifrågasätta och beröva Iran från deras fredliga kärnkraftsprogram (Ahmadinejad 2006-04-28c).

I ett tal undrar Ahmadinejad varför kärnkraft används i Väst om det nu är dåligt, och varför Iran inte får använda det om det nu är något bra. Han anklagar också Väst för att ligga bakom Irans kärnkraftsbehov: "Today, those who used to control our oil industry for years and loot our country's oil sources, say the Iranians have no need for nuclear energy.”(Ahmadinejad 2006-03-15).

Västländernas dubbelmoral hör även samman med deras stöd för Israel. Ahmadinejad hävdar att USA inte har något emot kärnvapen, vilket visas av att de stödjer vissa kärnvapenbestyckade länder i regionen (2006-09-22, 2006-09-28). Han anklagar Väst för att ha gett massförstörelsevapen till Israel trots att dessa inte har undertecknat Ickespridningsavtalet (Ahmadinejad 2006-11-12).

Det kan verka som att Ahmadinejad här avslöjar att Iran vill ha kärnvapen, men dessa artikuleringar ska nog förstås utifrån andra tal där det hävdas att Västmakterna saknar grund för sin oro för att Irans fredliga program ska urarta (Ahmadinejad 2006-01-05). Vi tolkar det som att han menar att *om* Väst hade haft rätt i att Iran tänker skaffa kärnvapen, så är det dubbelmoral att stödja Israel.

3.2.5 Religion och civilisation

Ahmadinejad menar att vetenskap bör gynna mänskligheten och riktar skarp kritik mot vad han kallar destruktiv vetenskap som hotar det mänskliga livet, och hävdar att idag är kärnkraftsvetenskapen i händerna på makter utan moral, civilisation och andlighet (Ahmadinejad 2006-04-12). I ett annat tal pekar han på tendensen att endast länder utan tidigare civilisation och kultur har eller försöker skaffa massförstörelsevapen (Ahmadinejad 2006-03-02B), vilket är en pik mot de unga länderna USA och Israel.

Av tal om Libanon och Palestina framgår det att den artificiella sionistregimen är baserad på bedrägeri och förtryck samt kännetecknas av kriminalitet, våldsamhet och plundring. Den upprättades för att skydda av USA anförda sataniska krafters intressen (Ahmadinejad 2006-07-14, 2006-08-02).

¹ NPT står för Non-Proliferation Treaty, dvs. Ickespridningsavtalet.

Fienden anses dessutom vara föråldrad till sitt sätt. I olika tal hävdar Ahmadinejad att Europa och Väst använder medeltida argument som stänger dörren till förhandlingar och kommer att isolera dem i världen, att de gör ett misstag som tror att man på 2000-talet kan styra med samma metoder som faraonerna använde, och uppmanar Väst i en kommentar till Västs sanktionshot att förändra sin stenålderspolitik då nationerna idag har mognat (Ahmadinejad 2006-02-01, 2006-04-28b, 2006-06-03).

I ett tal med kritik mot fiendens aggressivitet och hot i kärnkraftskonflikten hävdar han att "A few aggressive powers that have diverted drastically from the path laid by the Prophets and totally abandoned worshipping God, have resorted to launching military attacks and unlimited profiteering, depriving the entire mankind of peace and security." (Ahmadinejad 2006-04-28b).

Presidenten proklamerar att Iran inte kommer ge upp kampen för sin kärnkraft trots fiendens påtryckningar. Flera mäktiga länder har genom att ignorera moraliska regler förorenat världens atmosfär och att vissa länders brist på andlighet och religiösa värden är roten till allt förtryck och oordning i samhället (Ahmadinejad 2006-03-27C). För att lösa världens internationella konflikter krävs det en ny världsordning baserad på monoteism och rättvisa, hävdar Ahmadinejad (2006-11-12).

Ahmadinejad och Khamenei ger De Andra mycket negativa egenskaper, men det finns ett tal inför Irans ställningstagande till ett förslag inom kärnkraftsförhandlingarna där Ahmadinejad framför sin uppfattning att man har gemensamma intressen inom områden som fred, säkerhet, respekt för principen om jämlikhet och av att lösa problemen med spridningen av kärnvapen och massförstörelsevapen. Också detta tal innehåller anklagelser om hot, översitteri, arrogans och bristande monoteism (Ahmadinejad 2006-06-03).

4 Diskussion

Genom ekvivalenskedjorna kan vi nu se hur nodalpunkterna definieras och fylls med mening. Den iranska nationen respektive Fienden konstrueras i talen i skarp kontrast till varandra och en gruppbildning, en vi- och de-känsla, skapas. Det är genom denna konstruktion identiteten uppstår. Den iranska identiteten står att finna i just detta förhållande, i gränsdragningen och kontrasten mellan de båda grupperna.

I den diskurs vi har analyserat ges den iranska identiteten ett mycket positivt innehåll och kontrasteras med fienden som definieras i överväldigande negativa termer. Iraniern konstitueras som muslimsk, andlig, fredlig, moralisk, civiliserad, altruistisk, rättvis, självständig, rättighetsinnehavare, framåtsträvande, modern, ungdomlig, strävsam, stark och okuvlig. Fienden är gudsförnekare, aggressiv, moraliskt inkonsekvent, ociviliserad, arrogant, maktlysten, kolonialistisk, kriminell, orättvis lagstiftare/domare, missunnsam, förtryckande och föråldrad. Fienden ges även egenskaper som har någon motpol bland de egenskaper som iranierna ges, exempelvis mäktig, mobbande, lagstiftande och girig. Eftersom De Andras egenskaper inte finns i den egna gruppen är iraniern snarare i underläge, förtryckt, periferad från den internationella makten, och generös.

De väldiga kontraster som skapas mellan Iraniern och Fienden i diskursen ger upphov till en slags dikotomi där tillhörighet till den ena gruppen utesluter tillhörighet till den andra. Dessa socialt konstruerade klyftor begränsar människors verklighetsförståelse, självuppfattning och frihet samt har en tendens att reducera människan till en enda identitet. Den sociala konstruktionen av verkligheten uppstår genom det mänskliga medvetandet och utgör därför alltid förutsättningen för vår verklighetsuppfattning. Det är nyanserna och mönstren i denna konstruktion som gör oss till dem vi är, som skapar vår identitet. Om dessa nyanser, strukturer och kategoriseringar konstrueras så att vi endast identifierar oss som tillhörande en definierad grupp med bundna idéer, värderingar och intressen riskerar vi att begränsa både vår självbild och förståelse för verkligheten. Dikotomin mellan Vi och De Andra delar på så sätt upp subjekten i kategorier och positioner som ofta är svåra att bryta och ta sig ur. Detta beror till stor del på att vi ofta ser på identiteten som objektiv, som något förutsatt och givet.

Diskursen skapar ett sken av sanning och objektivitet som befäster den konstruerade identiteten och legitimerar vissa handlingar, attityder, värderingar och motiv. Den diskursiva makten utövas därför genom formeringen och fixeringen av identiteter och påverkar på så sätt inte bara subjektets verklighetsuppfattning utan skapar även den normativa struktur som hon baserar sina handlingar på.

Att Ahmadinejad och Khamenei kan sägas konstituera en iransk identitet hänger samman med att de representerar Iran. Ur ett diskursteoretiskt perspektiv

innebär representation att någon för en grups talan eller talar om eller till en grupp. Det iranska ledarskapet för i sina tal definitivt iraniernas talan. Utan att förstora Irans demokratiska inslag måste man ändå påstå att folket haft en roll i att utse Ahmadinejad till president. Också i omvärldens ögon anses en president representera sitt land. Khamenei för som högste ledare Irans talan. Vidare talar ledarskapet till iranierna och de talar om iranierna. De talar också om Fienden och definierar denna grups egenskaper, även om de inte deltar i skapandet av dess identitet.

Den diskursiva definitionen av Iraniern och Fienden har dock även implikationer som sträcker sig långt utanför kärnkraftsfrågans domäner. Man utför en demonisering av Den Andre som syftar till att legitimera den egna politiken. Genom att definiera den egna nationen på detta sätt rättfärdigas politiska ställningstaganden och beslut. Detta rättfärdigande förstärks naturligtvis ytterligare när de politiska motståndarna definieras i rakt motsatta termer.

Ahmadinejad och Khomeini utövar genom den diskurs de skapar makt över subjektets själva förmåga att identifiera sig själv i verkligheten och i relation till andra subjekt. Det är onekligen så att den som har makt att bestämma vem andra är, hur de ser på sig själva, hur de betraktar världen, har möjlighet att påverka mycket. Vår analys visar vad det inom denna diskurs innebär att vara iranier respektive amerikan, västerlänning, israel osv. Det sätt på vilket dessa identiteter konstrueras, den innebörd de fylls med producerar å ena sidan tillhörighet och identifikation och å andra sidan djupa klyftor, motsättningar och konflikter. Tillhörigheten och gruppidentifikationen är en följd av vårt medvetandes sätt att konstruera verkligheten vilket sker delvis genom avgränsningen gentemot de andra, det vi inte är. Detta är en nödvändig och ofrånkomlig del i skapandet av identiteter. Motsättningarna och konflikterna är det inte. Dessa uppstår först när identiteter blir statiska, demoniserande och förenklade.

Det är givande att jämföra våra resultat med Homeira Moshirzadehs. Till stora delar stämmer våra analyser överens och bekräftar varandra, så till vida att vi har funnit många artikuleringar som passar in på de tre diskurser som hon presenterar. Exempelvis självständighetsdiskursens betoning av självständighet och utveckling, rättvisediskursens betong av Irans rättigheter och kritik mot förhållandet mellan rika och fattiga länder liksom mot stormakternas dubbelmoral, samt motståndsdiskursens fördömande av utländskt inflytande i Iran är alla framträdande drag i det material vi har analyserat och baserat våra slutsatser på.

Det är våra grundläggande utgångspunkter som skiljer sig åt. Moshirzadeh tycks ta fasta på konstruktivistiska utgångspunkter, som Anthony Giddens teori om social strukturering, om att normativa strukturer formar identiteter och intressen och styr våra handlingar – och att människor genom dessa handlingar bidrar till att återskapa normstrukturerna (se ”Konstruktivism”). Utifrån detta synsätt reproducerar Ahmadinejad och Khamenei diskurser och identiteter i sina tal. Enligt vårt synsätt, som bygger på Laclaus och Mouffes diskursteori och deras förklaring av identiteter, konstituerar det iranska ledarskapet en identitet istället för att reproducera den. Det behöver inte ligga någon motsägelse i detta utan våra studier kompletterar varandra, och att vi har funnit liknande fenomen tyder på att vi har funnit något verkligt. Man kan se det som att Moshirzadeh kan bidra med

en förklaring till vissa delar av den identitet som det iranska ledarskapet konstituerar och som framkommer i vår analys. Vi har dock funnit att inom den identitet som konstitueras finns sådant som Moshirzadeh inte förklarar, exempelvis betoningen av iraniernas monoteism, kärlek till mänskligheten och önskan om världsfred.

5 Sammanfattning

Den här uppsatsens syfte är att undersöka vilken iransk identitet som skapas av landets ledning och på så sätt bidra till förståelsen av den iranska politiken. Frågeställningen är:

- Hur ser den identitet ut som konstrueras av det iranska ledarskapet genom deras offentliga tal gällande kärnkraftsfrågan?

Vi har besvarat frågan utifrån ett konstruktivistiskt perspektiv och med Laclaus och Mouffes diskursteori som metod.

Materialet för vår analys är president Mahmoud Ahmadinejads tal under 2006 kompletterat med Högste ledaren ayatollah Ali Khameneis tal under samma år. Med tal om kärnkraftsfrågan menar vi tal som rör Irans kärnkraftsprogram och de reaktioner som detta har framkallat internationellt.

Enligt konstruktivismen uppstår i samspelet mellan människor sociala konstruktioner av verkligheten. Identitet är en sådan social konstruktion. Enligt diskursteorin identifierar sig en grupp i förhållande till den Andre som ges egenskaper som gruppen själv inte anser sig ha. När grupper bildas utesluts andra möjliga gruppindelningar. I vår analys har vi kartlagt ekvivalenskedjorna för Den iranska nationen och Fienden i enlighet med diskursteorin. I kärnkraftsdiskursen definieras fienden generellt som Västvärlden och framförallt som USA. Även de internationella organisationerna FN och IAEA, som anses domineras av Väst, ingår i Fiendegruppen.

En grupp skapas samtidigt som någon blir dess representant, dvs för en grupps talan eller talar om eller till en grupp. Ahmadinejad och Khamenei representerar iranierna genom sina poster. Då de talar om Fienden tillskriver de även denna egenskaper, även om de inte deltar i skapandet av dess identitet.

Genom ekvivalenskedjorna definieras nodalpunkterna i identiteten. Den iranska identiteten ges ett mycket positivt innehåll och kontrasteras med fienden som definieras i överväldigande negativa termer. Framträdande motsatspar är muslimsk-gudsförnekare, fredlig-aggressiv, civiliserad-ociviliserad, moralisk-moraliskt inkonsekvent, rättvis-orättvis och självständig-kolonialistisk. Den iranska identiteten består också av sådant som inte har en direkt motpol hos fienden, framförallt ungdomlighet, modernitet, framåtsträvande och altruism. Demoniseringen av Fienden legitimerar den egna politiken och egna politiska ställningstaganden vilket förstärker den positivt laddade iranska identiteten.

6 Referenser

6.1 Litteratur

- Barnett, Michael, 2005. "Social Constructivism" i Baylis, John – Smith, Steve, 2005. *The Globalization of World Politics*. New York: Oxford University Press.
- Dagens Nyheter 2005-06-25. "Iran får ärkekonserverativ president". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?a=432183>, 2008-12-08.
- Dagens Nyheter 2005-06-28. "Fundamentala klassklyftor". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?a=433028>
- Dagens Nyheter 2005-08-03. "Ny president mitt i kärnkraftskris". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?a=446069>, 2008-12-08.
- Dagens Nyheter, 2006-04-12. "Iran provocerar omvärlden". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=148&a=536978>. 2009-01-04.
- Dagens Nyheter, 2006-09-28. "Atomprogram sedan 1960-talet". <http://www.dn.se/DNet/road/Classic/article/0/jsp/faktaRender.jsp?fno=0&major=1&minor=576346>. 2009-01-04.
- Dagens Nyheter 2006-12-11. "Iran inleder kritiserad förintelsekonferens". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=148&a=596369>, 2008-12-08.
- Dagens Nyheter 2006-12-12. "Bara förnekare på möte om förintelsen". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?a=596759>, 2008-12-08.
- Dagens Nyheter 2007-03-12. "Iranier har fått nog av presidenten". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?a=627593>, 2008-12-08.
- Dagens Nyheter 2007-03-15. "Den iranska ekonomin på gränsen till kollaps". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?a=628946>, 2008-12-08.
- Dagens Nyheter 2007-05-24. "IAEA: Iran 3-8 år från kärnvapen". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?a=653650>, 2008-12-08.
- Dagens Nyheter, 2007-10-27. "*Decennier av konflikt mellan USA och Iran*". <http://www.dn.se/DNet/road/Classic/article/0/jsp/faktaRender.jsp?fno=0&major=1&minor=709882>. 2009-01-04.
- Dagens Nyheter, 2008-08-04. "Iran vägrar stoppa anrikning". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=148&a=811623>. 2009-01-04.
- Dagens Nyheter 2008-09-07. "Iran håller presidentval nästa år". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?a=825249>, 2008-12-08.
- Dagens Nyheter, 2008-09-27. "FN antog tandlös resolution om Iran". <http://www.dn.se/DNet/jsp/polopoly.jsp?d=148&a=833485>. 2009-01-04.

- Eriksson, Johan, 2006. "Konstruktivism" i Gustavsson, Jakob – Tallberg, Jonas, 2006. *Internationella relationer*. Studentlitteratur.
- Holmén, Hans, 2008. "Iran". *Nationalencyklopedin*. <http://www.ne.se.ludwig.lub.lu.se/artikel/213137>, 2008-12-21.
- Howard, Roger, 2005. *Iran i kris?: Kärnvapenhot och politiska vägval*. Stockholm: Tankekraft.
- Mandaville, Peter, 2007. *Global Political Islam*. New York: Routledge.
- Manuchehr, Sanadjian, 2008. "Nuclear fetishism, the fear of the 'Islamic' bomb and national identity in Iran". *Social Identities*, vol. 14, nr 1, s. 77-100. Routledge.
<http://www.lub.lu.se/-bin/ipchk/http://elin.lub.lu.se/link2elin?genre=article&isn=13504630&year=2008&volume=14&issue=1&collection=ejor&pages=77-100&resid=12611a1adcfba3663829c8b9d2f654ed&lang=en> 2008-12-20.
- Mir-Hosseini, Ziba – Tapper, Richard, 2006. *Islam and democracy in Iran: Eshkevari and the quest for reform*. London ; New York : I.B. Tauris
- Moshirzadeh, Homeira, 2007. "Discursive Foundations of Iran's Nuclear Policy", *Security Dialogue*, vol.38, nr, 4, s. 521-543. Sage.
<http://elin.lub.lu.se.ludwig.lub.lu.se/elin?func=record&query=6b9b19c6fe120b82a1db289a50090220&lang=en&start=0&fromColl=1&orgFunc=simpleSearch> 2008-12-20.
- Winther Jørgensen, Marianne – Phillips, Louise, 1999. *Diskursanalyse som teori og metode*. Roskilde: Roskilde Universitetsforlag.
- Wright, Robin, 2000. *The Last Great Revolution: Turmoil and Transformation in Iran*. New York: Alfred A. Knopf.

6.2 Primärmaterial

- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-01-05. "Iranian nation determined to defend its nuclear right".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/10/15/index-e.htm#b3>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-01-13. "We do not ignore our rights on nuclear technology".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/10/23/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-02-01. "West's decisions not to affect Iranians' decision".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/11/12/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-02-02. "President underlines active diplomacy in international affairs".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/11/13/index-e.htm#b5>, 2008-12-21.

- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-02-05. "President releases statement on defense of Iran's nuclear rights".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/11/16/index-e.htm>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-02-11. "enemies try to hinder Iran's access to nuclear energy".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/11/22/index-e.htm#b6>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-02-23. "Improper distribution of wealth major challenge of today's world".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/12/04/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-03-02A. "Iran will not suspend peaceful nuclear activities".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/12/11/index-e.htm#b6>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-03-02B. "Countries with no past civilization tend to possess WMD".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/12/11/index-e.htm#b5>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-03-06. "Iran to revise nuclear policies if IAEA used instrumentally".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/12/15/index-e.htm#b3>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-03-15. "justice, criteria for settlement of int'l issues".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1384/12/24/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-03-27A. "Enemies trying to get concessions through psychological warfare".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/01/07/index-e.htm#b10>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-03-27B. "Enemies are against a prosperous Iran".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/01/07/index-e.htm#b10>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-03-27C. "Iran will powerfully resist enemies".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/01/07/index-e.htm#b10>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-04-11. "Tomorrow night, Iranians would be delighted hearing good news".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/01/22/index-e.htm#b5>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-04-12. "President calls for disarming of corrupt regimes".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/01/23/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.

- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-04-28a. "Iran willing to move in accordance with IAEA rules, as always".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/02/08/index-e.htm#b5>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-04-28b. "Taking peaceful advantage of nuclear power, Iranians' ideal".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/02/08/index-e.htm#b5>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-04-28c. "Iran expects UNSC to defend prestige".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/02/08/index-e.htm#b5>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-05-05. "Iran's nuclear achievement not an affront to any nation".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/02/15/index-e.htm#b3>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-05-29. "President points out Europe's 3 historical mistakes over Iran".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/03/08/index-e.htm#b1> 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-06-03. "Iran not in a hurry to decide on 5+1 Group's proposal".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/03/13/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-06-21. "Iran to respond to EU3 proposal".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/03/31/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-07-14. "US, West unable to pose slightest threat against Iran".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/04/23/index-e.htm#b2>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-08-02. "Rejecting ceasefire, everlasting disgrace for UNSC".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/05/11/index-e.htm#b1>, 2006-08-02.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-08-15. "Iranian nation never to be bullied".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/05/24/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-08-28. "Iran not after acquiring nuclear weapons".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/06/06/index-e.htm#b2>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-08-31A. "Global arrogant powers against progress for Iran".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/06/09/index-e.htm#b2>, 2008-12-21.

- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-08-31B. "US supports all terrorists, accuses noble people of Palestine of terrorism".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/06/09/index-e.htm#b2>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-09-19. "Address by His Excellency Dr. Mahmoud Ahmadi-Nejad President of the Islamic Republic of Iran Before the 61st Session of the General assembly New York, 19 September 2006".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/06/29/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-09-22. "We never tolerate pressures".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/06/31/index-e.htm#b5>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-09-28. "Policies of world big powers unsuccessful".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/07/06/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-09-30. "Iranian nation determined to gain its nuclear right".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/07/08/index-e.htm>
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-10-19. "President defends transparency of Iranian nuclear program".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/07/27/index-e.htm>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-11-12. "President slams SC for taking up Iran's peaceful N-case".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/08/21/index-e.htm#b1>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-11-15. "Iran to celebrate nuclear victory soon".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/08/24/index-e.htm#b4>, 2008-12-21.
- Ahmadinejad, Mahmoud, 2006-12-21. "Ahmadinejad derides Bush for baseless accusations against Iran".
<http://www.president.ir/eng/ahmadinejad/cronicnews/1385/09/30/index-e.htm#b2>, 2008-12-21.
- Khamenei, Seyed Ali, 2006-02-07. "Leader's Address to Air Force Servicemen".
<http://www.leader.ir/langs/EN/index.php?p=bayanat&id=3500>, 2008-12-21.
- Khamenei, Seyed Ali, 2006-02-27. "Leader's Speech to Governor-Generals".
<http://www.leader.ir/langs/EN/index.php?p=bayanat&id=3506>, 2008-12-21.